

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 12C/244/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114214915
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Erika Trtálová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2016:3114214915.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom samosudkyňou JUDr. Erikou Trtálovou v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s., IČO 36 234 176, so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, právne zastúpeného Advokátska kancelária Korytár, s.r.o., IČO 47 243 279, so sídlom Trnava, Sladovnícka 13, proti odporcovi: J. F., nar. XX.XX.XXXX, občan Slovenskej republiky, bytom J. Č.. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO 42 176 778, so sídlom Prešov, Námestie legionárov 5, obaja právne zastúpení JUDr. Andrej Cifra, advokát, so sídlom Lučenec, ul. J. Kráľa 5/A, o zaplatenie 1.215,75 Eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

I. Návrh v celom rozsahu zamieťa.

II. Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 423,56 Eur k rukám ich právneho zástupcu odporcu a vedľajšieho účastníka do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 30.06.2014 v spojení s doplnením vyjadrenia domáhal, aby súd rozhodol o uložení povinnosti odporcu zaplatiť istinu vo výške 1.215,75 Eur spolu s príslušenstvom a náhrady trov konania titulom neuhradenia splátok spojených s poskytnutím úveru na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi účastníkmi dňa 14.10.2006 (ďalej len „ÚZ“). Svoj návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ uzatvoril s odporcom úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú úverové zmluvné podmienky. Súčasťou tejto písomnej úverovej zmluvy bola aj dohoda zmluvných strán o uzatvorení zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru. Predmetom ÚZ bolo poskytnutie peňažných prostriedkov - revolvingového úveru (ďalej len „RÚ“) vo výške dohodnutého kreditného limitu (úverového rámca) zo strany navrhovateľa odporcovi prostredníctvom kreditnej karty. Úverovým rámcom sa rozumie maximálny objem úveru, ktorý bol odporca oprávnený čerpať. RÚ je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver. Termín „revolvingový“ znamená po slovensky „obnovujúci sa“. Vzhľadom na charakter RÚ, kedy ani navrhovateľ a ani odporca pri uzatváraní zmluvy nemôžu vedieť určiť, kedy a koľko z úveru bude čerpané, nie je možné presne stanoviť výšku poskytnutého úveru, preto pri tomto type úveru sa dohoduje len výška úverového rámca, čo znamená maximálny objem úveru, ktorý bola odporkyňa oprávnená čerpať. Z uvedeného vyplýva aj nemožnosť určenia výšky ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“) priamo v ÚZ, pretože sa úver čerpá a dopĺňa na základe vôle odporcu, a tým sa aj menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky navrhovateľa (ďalej len „ÚZP“) a metodická príručka ku kreditnej karte so sadzovníkom poplatkov a odmien (ďalej len „príručka“, „sadzovník“), s ktorými bol odporca oboznámený a podpisom ÚZ prejavila súhlas byť nimi viazaný. V zmysle ÚZ a ÚZP, uzatvorením ÚZ sa navrhovateľ zaviazal poskytnúť odporcovi dohodnutý úver a odporca sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úroky a poplatky podľa sadzovníka.

ÚZ je celistvá, bola uzavretá v písomnej forme, určitým, slobodným a vážnym prejavom vôle odporcu. Svoju vôľu byť viazaný touto zmluvou a jej súčasťami potvrdil odporca podpisom priamo na prednej strane ÚZ. Jej podstatné náležitosti vyplývajú v zrozumiteľnom znení buď priamo z ÚZ alebo z ÚZP, ktoré sú nesporne neoddeliteľnou súčasťou ÚZ, a preto nesmú byť od nej materiálne alebo formálne oddeľované a rozlišované od zmluvy. Odporca bol v zmysle ÚZ a Hlavy ÚZP s názvom Podmienky splácania úveru povinný splácať úver v pravidelných mesačných splátkach splatných v zmysle ÚZ. Odporca bol v omeškaní s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené v priloženom splátkovom kalendári, z ktorého vyplýva prehľad jednotlivých platieb odporcu a spôsob ich započítania. V zmysle Hlavy ÚZP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru bol odporca navrhovateľom vyzvaný listom zo dňa 28.08.2012 k splateniu celého zostatku úveru vo výške 874,08 Eur v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Navrhovateľ si v predmetnom konaní uplatňuje nevrátenú časť vyčerpaných peňažných prostriedkov, úroky, vo výške 1.215,75 Eur. Súčasne si navrhovateľ uplatnil úrok vo výške 26,52 % ročne z nesplatenej istiny.

Odporca sa v celom rozsahu pridržiaval vyjadrenia vedľajšieho účastníka a pripojil sa k predmetnému vyjadreniu.

Vedľajší účastník konania na strane odporcu uviedol, že s podaným žalobným návrhom nesúhlasí, žiada ho v celom rozsahu zamietnuť. Dôvodom, pre ktorý by mal byť návrh zamietnutý, je tá skutočnosť, že právny vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi na základe zmluvy o úver, je potrebné vzhľadom na postavenie odporcu charakterizovať ako spotrebiteľský vzťah a aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj zákon o ochrane spotrebiteľa v znení platnom a účinnom v čase podpisu zmluvy. Poukázal na to, že predmetná zmluva neobsahuje obligatórne znaky, ktoré vyžaduje ustanovenie § 4 ods. 2 zákona 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Ďalej poukázal na § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého nemôže navrhovateľ požadovať úroky a poplatky, ktoré neboli medzi účastníkmi riadne dojednané. Pre dojednanie odplaty a poplatkov nepostačuje len odkaz na úverové podmienky a sadzobník poplatkov, ktoré v tomto prípade zo strany odporcu ani neboli podpísané a súčasne v úverových podmienkach ani nie je presne špecifikovaná výška odplaty, ktorú má odporca za poskytnutý úver zaplatiť. Predmetná odplata a poplatky majú byť medzi účastníkmi dojednané spôsobom, aby boli pre odporcu jasne špecifikované na časti zmluvy, ktorú on podpisuje vlastným podpisom. Čo sa týka nevyčíslenia RPMN, minimálne na začiatku zmluvného vzťahu mohol navrhovateľ mieru nákladov vyčísliť. Odporca zaplatil omnoho viac, ako mu bolo poskytnuté zo strany navrhovateľa a vzhľadom na uvedené skutočnosti považuje nárok navrhovateľa na zaplatenie za nedôvodný.

Vo veci súd rozhodol v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. bez prítomnosti navrhovateľa, odporcu a vedľajšieho účastníka a ich právnych zástupcov. Právny zástupca navrhovateľa požiadal o ospravedlnenie neprítomnosti navrhovateľa a zároveň vyjadril súhlas, aby súd rozhodol bez prítomnosti navrhovateľa na pojednávaní. Právny zástupca vedľajšieho účastníka konania a odporcu požiadal o ospravedlnenie neúčasti vedľajšieho účastníka a odporcu a vyjadril súhlas, aby pojednávanie bolo vykonané bez ich prítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu v spojení s písomným vyjadrením navrhovateľa, písomného vyjadrenia vedľajšieho účastníka, splátkového kalendára, úverovej zmluvy, úverových podmienok, žiadosti o zmenu výšky úverového rámca, žiadosti o zmenu výšky úverového rámca, výzvy k splateniu, výpisu z účtu, sadzobníka poplatkov a priemerných úrokových mier a zistil nasledovný skutkový stav:

Odporca a navrhovateľ uzavreli dňa 14.10.2006 úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru odporcovi a vydanie karty YES podľa príslušných ustanovení dojednaných v zmluve a v Úverových podmienkach s dohodnutým úverovým rámcom vo výške 30.000,- Sk (995,82 Eur) a pravidelnou mesačnou splátkou vo výške 1.200,- Sk (39,83 Eur). Odporcovi boli následne finančné prostriedky navrhovateľom poskytnuté tak, ako je to zrejmé z predloženého splátkového kalendára. V dôsledku neplnenia si zmluvných povinností odporcom, stal sa celý dlh splatný dňa 28.08.2012. Odporca prostredníctvom poskytnutej úverovej karty vyčerpal finančné prostriedky v celkovej sume 2.150,27 Eur a ďalej je nesporné, že odporca v prospech navrhovateľa následne jednotlivými splátkami uhradil sumu 2.261,04 Eur, ako to vyplýva aj z predloženého splátkového kalendára.

Podľa hlavy 1 § 1, § 2 Úverových podmienok tieto úverové podmienky (ďalej iba ÚP) sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou Úverovej zmluvy (ďalej iba ÚZ) o poskytnutí revolvingového úveru (ďalej iba RÚ alebo úver) a vydaní a používaní platobnej karty YES (ďalej iba UK), uzatváranej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., (ďalej iba spoločnosť) a fyzickou osobou (ďalej iba klient), ktorej znenie je uvedené na prednej strane tejto listiny. Úverové podmienky špecifikujú práva a povinnosti medzi spoločnosťou a klientom, ktorému spoločnosť poskytuje úver na základe úverovej zmluvy.

V zmysle hlavy 2 § 1 Úverových podmienok Klient podáva návrh na uzatvorenie ÚZ na prednej strane tejto listiny (ďalej iba návrh). Návrh podáva klient prostredníctvom obchodných partnerov spoločnosti spolupracujúcich na základe zmluvy o zastúpení v súvislosti uzatvorením úverových zmlúv. Revolvingový úver je klientovi poskytovaný k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb a umožňuje klientovi po odsúhlasení zo strany spoločnosti peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca (hlava 3 § 1 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 4 § 2, § 3 Úverových podmienok k jednému úverovému účtu môže byť vydaná len jedna úverová karta, ktorá je neprenosná a môže ju používať iba jeden držiteľ, ktorého meno je uvedené na karte. Použitím úverovej karty klient súhlasí s čerpaním revolvingového úveru v požadovanej výške.

Podľa hlavy 6 § 1 Úverových podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve, pričom prvú splátku hradí klient až v mesiaci, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom vykonal prvé čerpanie z úverového účtu. V jednotlivých splátkach sú zahrnuté zmluvne dohodnuté úroky a príslušná časť úverovej istiny. Klient je povinný platiť úrok z poskytnutého úveru vo výške aktuálne platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku. Mesačná úroková sadzba je stanovená ako súčet základnej úrokovej sadzby a odchýlky uvedenej na prednej strane tejto listiny. Základná úroková sadzba je uvedená v aktuálnom sadzobníku (hlava 6 § 9 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 8 § 2 Úverových podmienok klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že sa oneskoril s platením dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. V prípadoch ak nastane predčasná splatnosť úveru, je spoločnosť taktiež oprávnená pozastaviť čerpanie už dohodnutého úveru alebo od úverovej zmluvy odstúpiť.

Podľa hlavy 8 § 3 Úverových podmienok v prípade vzniku predčasnej splatnosti úveru alebo odstúpenia od úverovej zmluvy je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, teda čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, pokiaľ by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

V zmysle hlavy 9 § 2 Úverových podmienok v prípade oneskorenia s úhradou splátky úveru či jej časti dlhšieho ako 7 dní je klient povinný zaplatiť spoločnosti zmluvný úrok z oneskorenia vo výške 0,08% z dlžnej čiastky za každý započatý deň oneskorenia. V prípade oneskorenia s úhradou splátky úveru či jej časti dlhšieho než 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je v oneskorení.

Spoločnosť nie je viazaná účelom platby, ktorý stanoví klient a je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti voči klientovi v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti z iného titulu než z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na poplatky za poskytnuté služby, na príslušenstvo úveru vrátane sankcií, na splátky úveru (hlava 9 § 4 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 9 § 11 Úverových podmienok úverová zmluva, úverové podmienky, zabezpečenie záväzkov z úverovej zmluvy a vzťahy, ktoré vznikli následne na základe uvedených právnych úkonov sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka v úplnom znení.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré

- a) je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby,
- b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lesť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Podľa § 23a ods. 1. a 2. zákona o ochrane spotrebiteľa, typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Typová zmluva nesmie obsahovať a) neprímerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä

1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby,
 2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu;
- b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch pri spotrebiteľských úveroch formou preddavkov na bežný účet s výnimkou kreditnej karty (§ 1 ods. 3) alebo v prípadoch, keď nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy informovaný o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená, a o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Počas trvania zmluvy musí byť spotrebiteľ bezodkladne informovaný o zmene ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
f) meno a adresu spotrebiteľa,
g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2004 začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v smernici Rady č. 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V zmysle ustanovenia § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanovením § 53 a 54 tohto zákona a s ustanovením tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, preto súd považuje za podstatný súlad spotrebiteľskej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania s ust. § 53 a 54 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.2004 i keď zmluva bola medzi účastníkmi tohto konania uzavretá dňa 12.03.2003.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.2004 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou - typovou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a

oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“). Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdného dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že navrhovateľ a odporca uzavreli dňa 14.10.2006 úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru odporcovi a vydanie karty YES podľa príslušných ustanovení dojednaných v zmluve a v Úverových podmienkach s dohodnutým úverovým rámcom a pravidelnou mesačnou splátkou. Odporcovi boli následne finančné prostriedky navrhovateľom poskytnuté, tak ako je to zrejmé z predloženého splátkového kalendára. V dôsledku neplnenia si povinnosti odporcom sa stal celý dlh splatný dňa 28.08.2012. Súd mal za preukázané, že odporca prostredníctvom poskytnutej úverovej karty vyčerpal finančné prostriedky v celkovej sume 2.150,27 Eur a ďalej je nesporné, že odporca v prospech navrhovateľa následne jednotlivými splátkami uhradil sumu 2.261,04 Eur, ako to vyplýva aj z predloženého splátkového kalendára. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. takáto zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať okrem iného sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov. Ak navrhovateľ percentuálnu mieru nákladov nemohol určiť, potom v zmysle ustanovenia § 3 ods. 6 citovaného zákona bol povinný spotrebiteľa informovať nielen o výške úverového limitu, ale aj o nákladoch spotrebiteľa a o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov. Navrhovateľ však v danom prípade nepreukázal, že odporcu ako spotrebiteľa o týchto náležitostiach informoval, pretože predmetná zmluva neobsahuje žiadne údaje o výške uplatneného úroku zo spotrebiteľského úveru, vrátane poplatkov uvedených v žalobnom návrhu. Podľa § 4 ods. 5 citovaného zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené. Pretože predmetná úverová zmluva neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 citovaného zákona, a to najmä údaje o výške úroku, iných poplatkov, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov, resp. spôsobu jej výpočtu, uvedený spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ ide o ročnú úrokovú sadzbu, výška tejto, prípadne spôsob jej výpočtu v danom prípade ani nie je uvedený v úverových podmienkach žalobcu. V hlave 6 § 9 úverových podmienok sa uvádza iba, že klient

je povinný platiť úrok z poskytnutého úveru vo výške aktuálne platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku. Základná úroková sadzba pre účely výpočtu úrokov je uvedená v aktuálnom sadzobníku poplatkov. Samotný sadzobník poplatkov nie je v danom prípade ani priamo súčasťou úverovej zmluvy, ale ako to uvádza navrhovateľ vo svojom písomnom podaní, tvorí neoddeliteľnú súčasť Metodického príručky. Táto mala byť do zmluvy inkorporovaná iba ustanovením § 13 hlavy 9 Úverových podmienok, kde odporca ako klient podpisom potvrdzuje, že je oboznámený s metodickou príručkou a prejavuje súhlas byť viazaný ustanoveniami tohto dokumentu. Navrhovateľ navyše v danom prípade sadzobník poplatkov ani metodickú príručku, prípadne jej časti, nepredložil. S poukazom na § 120 ods. 4 O.s.p. súd poznamenáva, že účastníci musia všetky dôkazy a skutočnosti predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie. Teda je na navrhovateľovi, aby preukázal všetky skutočnosti odôvodňujúce vznik ním uplatňovaného nároku. Súd považuje za potrebné uviesť, že ak navrhovateľ poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 6Co/95/2010, ktoré riešilo otázku revolvingovej zmluvy, tak ani závery, ktoré sú uvedené v dôvodoch označeného rozhodnutia nemôžu privodiť pre navrhovateľa iný záver, než je prijatý v tejto veci. Aj uvedené rozhodnutie totiž zdôrazňuje potrebu veriteľa poskytujúceho spotrebiteľský úver, aby aj pri ťažkostiach týkajúcich sa určenia RPMN pri uzavretí zmluvy, realizoval vo vzťahu k spotrebiteľovi v dostatočnom rozsahu informačnú povinnosť, tak ako to vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 6, 7 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd v súvislosti s uvedeným názorom poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/78/2012 zo dňa 19.12.2012. V danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahuje údaj o úrokoch. Ani úverové zmluvné podmienky navrhovateľa, na ktoré zmluva o úvere poukazuje ako na svoju neoddeliteľnú súčasť, neobsahujú žiadnu úrokovú sadzbu (hlava 6 § 9 úverových podmienok). Ustanovenie § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy je v súlade s čl. 8 smernice, ktorá umožňuje členským štátom prijať právnu úpravu nad rámec smernice a takéto ustanovenie pôsobí dostatočne sankčné a odradzujúco. Úroky popri údajoch o celkových nákladoch (RPMN) majú svoje opodstatnenie, pretože úroky vyjadrujú cenu hlavného predmetu plnenia. Účelom právnej úpravy (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch. Navrhovateľ ako dodávateľ má preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov a poplatkov. A to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Odporca však túto možnosť nemal, keďže výška úroku a poplatkov nie je uvedená v zmluve o revolvingovom úvere (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010). Navrhovateľovi preto vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých odporcovi formou výberu hotovosti z bankomatu a nákupov tovaru platobnou kartou. Navrhovateľ poskytol odporcovi celkovú sumu 2.150,27 Eur, odporca vykonal navrhovateľovi jednotlivými splátkami úhrady vo výške 2.261,04 Eur, teda odporca uhradil vyššiu sumu ako bola výška poskytnutých finančných prostriedkov, a preto súd žalobný návrh v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol. Navrhovateľovi nemohol vzniknúť ani nárok na zaplatenie uplatňovanej zmluvnej pokuty. Súdy už v minulosti judikovali, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma je hodnotený ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu súd poukazuje na nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písanými takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu. Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade nemohla privodiť viazanosť úverových podmienok, a teda ani ustanovení o zmluvnej pokute. Aj v prípade, že by bola zmluvná pokuta v danom prípade dojednaná platne, súd poukazuje na skutočnosť, že sa jedná o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ. Takto dohodnutá výška zmluvnej pokuty

neúmerne zaťažuje spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ okrem dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá navýši jeho každú nesplatenú mesačnú splátku o 8% mal platiť aj úrok z omeškania, čo má za následok neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a je jednoznačne v prospech veriteľa. V danom prípade ide teda o kumulovanie sankcií voči odporcovi ako spotrebiteľovi. Navyše táto zmluvná podmienka sa javí byť ako neurčitá a nejasná, nakoľko z uvedeného dojednania zmluvnej pokuty nevyplýva, ako sa táto uplatní v ďalších mesačných splátkach. Pri uplatnení výšky zmluvnej pokuty 8 % mesačne z každej nesplatennej splátky dochádza k neprimeranému a tiež duplicitnému zaťaženiu spotrebiteľa v prospech veriteľa. Neprimeranosť zmluvnej pokuty súd vidí aj v tom, že sadzba 8 % z mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 7 dní je v prepočte na rok až vo výške 96 % (8 % x 12 mesiacov). Ide síce o jednorazovú pokutu, ale jej rozsah z hľadiska jej dôsledkov korešponduje zmluvná pokuta v prepočte cca 96 % ročne, čo je jednoznačne neprimeraná sankcia. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp. zn. 3Co 3/2011. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19). V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania, zmluvná pokuta, náhrada škody. Tiež lehota splatnosti zmluvnej pokuty je veľmi krátka, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa. Dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je klient v omeškani dlhšie ako 7 dní, súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ. Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad, ako v prípade zmluvnej pokuty aj vo vzťahu k úrokom z úveru a ostatným poplatkom. Úroky z úveru a ostatné poplatky obsiahnuté v úverových podmienkach, sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy. Z týchto dôvodov bolo potrebné žalobný návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietnuť.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Odporca a vedľajší účastník mali vo veci plný úspech, preto majú právo na náhradu účelne vynaložených trov na uplatňovanie svojho práva a keďže podali návrh na rozhodnutie o trovách konania a tieto riadne a včas vyčíslili, súd im priznal náhradu trov konania vo výške 423,56 Eur. Trovy konania odporcu a vedľajšieho účastníka, ktorí mali spoločného právneho zástupcu považované súdom za účelné, dôvodné a preukázané pozostávajú z náhrady za trovy právneho zastúpenia, a to za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, písomné vyjadrenie na súd a účasť na pojednávaní konanom dňa 24.08.2014) á 61,41 Eur spolu s režijným paušálom á 8,04 Eur za úkon v roku 2014, á 8,39 Eur za úkon v roku 2015 a á 8,58 Eur za úkon v roku 2016, náhrady za cestovné výdavky v deň konania pojednávania vo výške 143,73 Eur (hodnota cestovných výdavkov bola za cestu Lučenec - Nové Mesto nad Váhom - Lučenec) v zmysle § 10 ods. 1, 13a ods. 1 písm. a), c), d), 15 písm. a), 16 ods. 3, 17 ods. 1, 18 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb účinnej ku dňu poskytnutia právnej služby. Súd nepovažoval za účelný úkon uplatnený ako opakované oboznámenie sa s predmetom konania v súvislosti s prevzatím zastupovania odporcu. Súčasne nepriznal náhradu za stratu času, nakoľko pojednávania sa zúčastnil koncipient advokáta a odvolací súd ustálil právny názor, že náhrada v takomto prípade advokátovi nepatrí, keďže úkon nevykonal sám a opačné rozhodnutie je dôvodom zrušenia rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Trovy konania je navrhovateľ povinný v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť k rukám právneho zástupcu odporcu a vedľajšieho účastníka tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne cestou tunajšieho súdu písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím dobrovoľne splnená, možno podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.